

In the article, the author draws attention to the study of issues related to the professional qualities of the head, emphasizes the aesthetics of management decisions. It is proved that in the management of multidisciplinary out-of-school education institutions, attention should be paid to the development of pedagogical staff, which should focus on the needs of students, be optimally productive and motivated in working with out-of-school students.

The author emphasizes that today there is a lack of knowledge in educational management related to risky decision-making, although the importance of managing these processes is emphasized by many organizations around the world. The author also draws attention to the infrastructure of multidisciplinary out-of-school education institutions, which becomes an integral part of funding, which is a special factor in the system of educational management. To solve various problems related to educational management in multidisciplinary out-of-school educational institutions, the author proposes to consider the latest research, analyze statistical data related to the work of out-of-school institutions. It is proved that today it is necessary to develop a series of special seminars for heads of multidisciplinary institutions of out-of-school education, trainings, which need to reveal the patterns of educational management and their impact on the development of the institution.

Key words: out-of-school education, educational management, managerial competence, management of pedagogical activity.

УДК 378:37.091.12

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.82.24>

Мулик К. О.

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЙНО СПРЯМОВАНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ПІД ЧАС ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

У статті досліджено проблему інтегрованого навчання професійно спрямованої англійської мови майбутніх соціальних працівників під час фахової підготовки. Актуальність визначеного питання полягає в тому, що сучасна англійська мова – це не тільки освітня дисципліна, але й необхідний засіб для діалогу культур, інтеграції України у світову економічну систему, здійснення спільних науково-технічних проєктів з іншими країнами. Нині зростає потреба у фахівцях, які володіють англійським мовленням, підготовлених для роботи з літературною іноземною мовою; це сприяє значним змінам у практиці навчання професійно спрямованої англійської мови майбутніх соціальних працівників, де домінуючим підходом стає системний підхід, за яким уже з першого заняття студенти навчаються іношомовному професійному спілкуванню.

У дослідженні проаналізовано психолого-педагогічні та методологічні публікації, розглянуто думки науковців щодо системного підходу до навчання іноземної мови. Подано тлумачення феномену “система”, “педагогічна система”, “системний підхід” за словниковими джерелами; розкрито такі основні методологічні принципи системного підходу: а) принцип цілісності; б) принцип домінування цілого над його складовими частинами, який означає, що ціле визначає функції як окремих компонентів, так і системи загалом; в) принцип ієрархічності; г) принцип полісистемності, за яким кожен складний об’єкт може розглядатися як деяка сукупність систем, вписаних одна в одну. Нами визначено мету дослідження та особливості системного підходу, орієнтованого на розкриття цілісності об’єкта й механізмів, які його забезпечують, на виявлення різноманітних типів зв’язків складного об’єкта і зведення їх до єдиної теоретичної картини. З’ясовано такі основні принципи системного підходу в межах порушеної проблеми: цілісність – розглядання об’єкта як єдиної системи; структурність – взаємозалежність зв’язків і відносин між окремими елементами цього об’єкта; ієрархічність – можливість виділення в межах системи інших, більш елементарних систем. Зроблено висновки та окреслено перспективу подальшого дослідження проблеми.

Ключові слова: інтегроване навчання, професійно спрямована англійська мова, соціальний працівник, фахова підготовка

Методологія організації дослідження проблеми інтегрованого навчання професійно спрямованої англійської мови майбутніх соціальних працівників під час фахової підготовки передбачає орієнтацію на певні закони, закономірності, принципи, підходи. З погляду на методологію підхід – це тематично обумовлена, науково обґрунтована та практично спрямована сукупність способів і прийомів, що використовуються задля оптимізації загального процесу професійної підготовки; один із її методологічних орієнтирів, так званий фундамент методологічної концепції, який указує на способи побудови тієї чи іншої системи [5]. Феномен “підхід” у межах означеного питання – це методологічний орієнтир інтегрованого навчання професійно спрямованої англійської мови майбутніх соціальних працівників у закладах вищої освіти, вихідна методологічна позиція експериментального дослідження. Ми розглянемо системний підхід до інтегрованого навчання професійно спрямованої англійської мови майбутніх соціальних працівників під час фахової підготовки.

Результати будь-якої діяльності багато в чому залежать від концептуальних підходів до способу організації та вибору технологій і методик здійснення цієї діяльності. Звернімося насамперед до поняття “система”. Система (від дав.гр. σύντημα – “сполучення”, “ціле”, “поєднання”) – сукупність взаємопов’язаних елемен-

тів, які утворюють єдине ціле, взаємодіють із середовищем та між собою, мають мету. За словниковими джерелами “система” визначається як внутрішньо впорядкована структура елементів, яка становить цілісність, сукупність організаційних засад, норм і правил, обов’язкових для певної галузі; сукупність способів дії [5].

Системою називають наявність одночасно різноманітних понять, як фізичних (нервова система, транспортна система, система керування базами даних), так і логічних (банківська система, політична система, система рівнянь). На думку Ю. Черняка, система – це відображення у свідомості суб’єкта (дослідника, спостерігача) властивостей об’єктів і їх відношень у вирішенні завдання дослідження, пізнання [4, 109]. А. Уємов стверджує, що система – це множина об’єктів, на якій реалізуються визначені відносини з фіксованими властивостями або множина об’єктів, яким притаманні наперед визначені властивості з фіксованими між ними відношеннями [3, с. 51].

Отже, систему будемо розуміти як сукупність різних чинників, спрямованих на вирішення поставлених завдань.

Мета дослідження – визначення специфіки системного підходу до інтегрованого навчання професійно спрямованої англійської мови майбутніх соціальних працівників під час фахової підготовки. Ми вважаємо доцільним розкрити поняття “педагогічна система” та її складники.

Н. Кузьміна під педагогічною системою розуміє безліч взаємопов’язаних структурних і функціональних компонентів, підпорядкованих цілям виховання, освіти й навчання підростаючого покоління і дорослих [2; 7].

Педагогічна система є прогностичною і динамічною моделлю, яка в конкретних умовах освітнього процесу реалізуються в певних організаційних формах, методах визначення мети й добору змісту, технології та засобів педагогічного спілкування.

Погоджуючись з А. Петровим, виокремимо такі складники процесу створення педагогічної системи:

1) структурний аналіз – це вибір системоутворювального чинника, призначення та місця системи, визначення складу елементів і характеру зв’язків між ними, виокремлення підсистем, установа відносин між системами різних рівнів, визначення меж системи;

2) функціональний аналіз – це визначення напряму й умов розвитку системи, динаміка зміни системи як цілісності залежно від внутрішніх процесів і зовнішніх умов, новоутворення складників її елементів;

3) аналіз результатів функціонування і розвитку системи.

Отже, в межах започаткованого дослідження поняття “педагогічна система” розуміємо як сукупність взаємопов’язаних структурних компонентів навчання (змісту навчання, форм, методів, принципів тощо), які об’єднують загальна освітня мета.

Поняття “системний підхід” (від англ. – systems approach) набуло наукового поширення в 1960-1970 роках, хоча саме прагнення до розгляду об’єкта дослідження як цілісної системи виникло ще в античній філософії і в науці. Окремі позиції системності у навчанні та вихованні знаходимо ще у працях древньогрецьких філософів Платона, Аристотеля. В сучасних словниках системний підхід визначається як напрям філософії і методології наукового пізнання, в основі якого лежить дослідження об’єктів як систем і який формулює такі методологічні принципи: а) принцип цілісності, згідно з яким досліджуваний об’єкт виступає як щось розчленоване на окремі частини, органічно інтегровані в єдине ціле; б) принцип домінування цілого над його складовими частинами, який означає, що ціле визначає функції як окремих компонентів, так і системи загалом; в) принцип ієрархічності, який постулює субстанційну відносність розрізнення системи та її елементів, оскільки кожен елемент може виступати складним об’єктом і бути системою нижчого рівня, тоді як кожна система – виступати елементом системи більш високого рівня, внаслідок чого предметна область теорії набуває вигляду деякої ієрархії систем; г) принцип полісистемності, за яким кожен складний об’єкт може розглядатися як деяка сукупність систем, вписаних одна в одну [6, 583].

У педагогічному словнику системний підхід трактується як напрям у спеціальній методології науки, завданням якого є розроблення методів дослідження і конструювання складних за організацією об’єктів як систем. Системний підхід у педагогіці спрямований на розкриття цілісності педагогічних об’єктів, виявлення в них різноманітних типів зв’язків і зведення їх в єдину теоретичну картину [1].

Системний підхід до розроблення проблеми освітньо-виховних систем і підготовки майбутніх учителів до роботи в умовах їх варіативності містить такі складники:

- розроблення методологічної основи її структури та функціонування;
- дослідження системоутворювальних чинників освітньо-виховної системи освітнього закладу;
- вивчення системних особистісних якостей особистості, елементів цілісної системи професійних компетенцій (компетентностей) майбутніх учителів;
- моделювання освітньо-виховної системи, зорієнтованої на формування гармонійно розвиненої особистості;
- розроблення дослідно-експериментальної моделі професійної підготовки майбутніх учителів до роботи в умовах варіативності освітньо-виховних систем і використання результатів у практиці освітніх закладів.

З огляду на вищезазначене можна узагальнити, що розробки вітчизняних та зарубіжних науковців із проблеми системності вивчення явищ, предметів, процесів дійсності стали методологічною базою системного підходу, який на сучасному етапі розвитку науки є провідним у дослідженнях різних галузей знань, зокрема в педагогічних науках.

Оволодіння іноземними мовами є складним психофізіологічним процесом, кінцевою метою якого є набуття повноцінної комунікативної компетенції як сукупності знань, умінь і навичок в усіх видах іншомовної мовленнєвої діяльності [3]. Крім того, це перехід до нового образу мислення, що зумовлює мовоутворення відповідно до граматичних схем і смислових зв'язків системи іноземної мови. Системний підхід, який враховує всі означені вище параметри, відкриває нові можливості підвищення якості та зменшення витрат часу на навчання.

Застосування системного підходу до різних галузей знань стає все більш потрібним, оскільки системне мислення дозволяє здійснити всебічний аналіз проблеми з урахуванням усіх її аспектів, а також дає можливість виявити всі суттєві параметри і взаємозв'язки компонентів, оптимізувати процеси пізнання, осмислення і практичного застосування знань.

Саме тому системний підхід веде до успішної діяльності у будь-якій галузі. Системний підхід до інтегрованого навчання англійської мови, яка все більше поширюється в нашій країні та за кордоном, задовольняє цим вимогам, позиціонує якісно вищий рівень її застосування у професійній діяльності.

Методологія, спрямована на інтегроване навчання англійської мови за системним підходом, забезпечує таку системно-комплексну, послідовну презентацію і тренування матеріалу, за якою найоптимальніше відбувається формування мовленнєвих навичок і вмінь, необхідних для іншомовного спілкування. Мовленнєві вміння і навички, які опановують студенти під час системного навчання англійської мови, стають певною мірою універсальними та не пов'язуються у свідомості з певною ситуацією, в якій вони були здобуті, а сприймаються як прийоми грамотного вираження своїх думок. У цьому основна відмінність такого навчання від методик, заснованих на імітаційному, пасивно-механічному засвоєнні іноземних мов, що ведуть до їх швидкого й легкого забування. За системним підходом формуються довготривалі аналітико-синтетичні і причинно-наслідкові зв'язки, що гарантують міцне та якісне володіння англійською мовою у майбутній професійній діяльності.

Структурна оформленість, угруповання і насиченість під час презентації мовного матеріалу за системним підходом призводить до включення іншомовного матеріалу до загальної мовної системи та сприяє узагальненню лінгвістичних знань, заснованому на попередньому співвідношенні та осмисленні інформації.

Унаслідок формування автоматизму за системним підходом в опануванні англійської мови вже через незначний час навчання спостерігається «автоматична пробіжка» (послідовне й точне використання мовленнєвих засобів для вираження власної думки) і збільшення її тривалості як результату апріорного синтезу. Збільшуються одночасно з цим комбінаторні можливості та гнучкість у вживанні лексико-граматичних парадигм у мовленні, що засвідчує усталеність сформованих автоматизмів і прогресуючого прояву мовної інтуїції.

Відзначимо, що оволодіння англійською мовою за системного підходу передбачає врахування і використання в навчанні об'єктивних і суб'єктивних закономірностей засвоєння англійської мови на основі рідної мови та її співвідношення з англійською. Така систематизація має на меті звести воедино педагогічні, психологічні та лінгвістичні особливості оволодіння англійською мовою, сформулювати чітку стратегію і тактику управління освітньою діяльністю кожного студента. У структурі оволодіння англійською мовою здійснюються всі підсистеми через процес засвоєння знань, формування навичок і вмінь за умови системного використання загальних механізмів мовленнєвої діяльності та спілкування.

Основними принципами системного підходу в межах порушеної проблеми є такі: цілісність (розгляд об'єкта як єдиної системи); структурність (взаємозалежність зв'язків і відносин між окремими елементами цього об'єкта); ієрархічність (можливість виділення в межах системи інших, більш елементарних систем). Системний підхід до інтегрованого навчання професійно спрямованої англійської мови майбутніх соціальних працівників передбачає розвиток іншомовних навичок та формування іншомовних умінь, прямо пов'язаних із цілями навчання.

Одним із основних принципів системного підходу є розгляд об'єкта в сукупності його зв'язків і у взаємодії із середовищем. Оскільки в межах дослідження його об'єктом є англійська мова як складна система, в якій можуть бути виділені підсистеми різного рівня, структури та елементи, предметом розгляду стає їхня взаємодія і функціонування у контакті із зовнішнім середовищем (в комунікативному акті). Водночас кожний із компонентів системи (система фонетики, граматики, лексики) не має властивостей, які забезпечують функціонування системи загалом, такими властивостями володіє тільки цілісна система.

Відповідно до розуміння цілісності мови як системи, витікає, що розглядання й інтерпретація окремих структур та елементів мови, їхнє функціонування в мовленнєвій діяльності не може бути фрагментарним, воно має бути побудовано з урахуванням властивостей усієї системи як сукупності взаємопов'язаних елементів, а також з урахуванням організації зворотного зв'язку. Крім того, за допомогою зворотного зв'язку відбувається оцінка результату іншомовленнєвої діяльності, що, у свою чергу, забезпечує розвиток навичок іншомовного спілкування.

Добір компонентів мовної системи з метою їх послідовної презентації і тренування здійснюється в порядку, за яким, по-перше, досягається розуміння узгодження підсистем, структур та елементів один із одним, а по-друге, враховується їхнє взаємне функціонування в мові, за яким проявляються різні властивості цих елементів у різних ситуаціях комунікативного акту.

Складниками інтегрованого навчання професійно спрямованої англійської мови майбутніх соціальних працівників під час фахової підготовки є зміст, форми, методи й засоби навчання, а також суб'єкти цього процесу, тобто викладач і студент. Жоден із означених елементів у межах цього процесу не функціонує автономно, але кожен, у свою чергу, може бути представлений як певна підсистема зі своєю ієрархією зв'язків і відношень.

Якщо розглядати зміст інтегрованого навчання професійно орієнтованої англійської мови як базову методичну категорію, можна побачити такі суттєві, з погляду на системний підхід, моменти: відповідність іншомовних засобів компетентнісним параметрам, визначеним державним стандартом; необхідність передбачення в освітньому процесі шляхів і засобів інтегрування іншомовної підготовки з цілями та визначеним результатом навчання; оптимальне співвідношення теоретичних знань із практичною іншомовною діяльністю; співвідношення засобів навчання та обсягу аудиторної та самостійної роботи студентів; практична реалізація міждисциплінарних зв'язків.

Висновки. Важливим моментом системного підходу до вирішення проблеми інтегрованого навчання професійно спрямованої англійської мови майбутніх соціальних працівників є визначення характеру й обсягу теоретичних відомостей, необхідних і достатніх для формування іншомовних навичок і вмінь високого рівня. Знання правил та окремих теоретичних закономірностей побудови іншомовного висловлювання, що не є об'єктом педагогічного контролю, отже, критерієм успішності іншомовної діяльності, є своєрідним фундаментом для формування необхідних навичок і мовленнєвих умінь. Безумовно, засвоєння теоретичних знань з англійської мови розглядається як невід'ємний компонент формування загальнокультурних і професійних компетенцій, а також служить орієнтиром для самоконтролю під час іншомовного мовлення і письма.

Отже, системний підхід до інтегрованого навчання професійно спрямованої англійської мови майбутніх соціальних працівників орієнтований на розкриття цілісності об'єкту і механізмів, які його забезпечують, на виявлення різноманітних типів зв'язків складного об'єкту і зведення їх в єдину теоретичну картину. Такий підхід характеризує його застосування на кожному етапі навчання з урахуванням та оцінкою взаємозв'язку компонентів, функціонування їх у мовленнєвій діяльності з відповідним коригуванням неупорядкованих компонентів системи. Водночас на формування іншомовленнєвих навичок за системним підходом витрачається набагато менше часу, оскільки для осмислення розрізаних, не поданих у системі фактів потрібно в кілька разів більше часу, ніж під час системного оволодіння ними. За таким підходом більш активно й динамічно набувається іншомовний досвід, який творчо проявляється у професійній іншомовній діяльності.

Перспективу подальшої роботи ми вбачаємо у продовженні дослідження методологічних засад інтегрованого навчання професійно спрямованої англійської мови майбутніх соціальних працівників у закладах вищої освіти.

Використана література:

1. Гончаренко С. У., Пастернак Н. В. Проблема підвищення теоретичного рівня освіти. *Педагогіка. Психологія*. 1998. № 2. С. 16-29.
2. Кузьміна Н. В. Понятие «педагогической системы» и критерии ее оценки. *Методы системного педагогического исследования*. 2-е изд. Москва : Народное образование, 2002. С. 7–52.
3. Уемов А. И. Системный подход и общая теория систем. Москва : Мысль, 1978. 272 с.
4. Черняк Ю. И. Системный анализ в управлении экономикой. Москва: 1975. 180 с.
5. Короткий словник актуальних педагогічних термінів / Упор. Н. М. Флегонтова. Київ: КНУТД, 2013. 55 с.
6. Сисоева С. О. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник. Рівне: Волинські береги, 2013. 360 с.

References:

1. Honcharenko S.U., Pasternak N.V. (1998). Problema pidvyshchennia teoretychnoho rivnia osvity. [The problem of raising the theoretical level of education. *Pedagogy. Psychoogia*]. Pedahohika. Psykhoohiia [in Ukrainian].
2. Kuzmyna, N.V. (2002) Poniatye «pedahohycheskoi systemi» y krytery y ee otsenky. *Metody systemnoho pedahohycheskoho yssledovanyia*. 2-e yzd. [The concept of "pedagogical system" and the criteria for its assessment. *Methods of systymatic pedagogical research*]. Moskva. Narodnoe obrazovanye. S. 7–52. [in Russian].
3. Uiemov A.Y. (1997) Systemnii podhod y obshchaia teoriya system. [System approach and general theory of systems]. Moskva: Misl. 272 s. [in Russian].
4. Cherniak Yu.Y. (1975) Systemnii analiz v upravlenyy ekonomykoj. [System analysis in economic management] Moskva. 180 s. [in Ukrainian].
5. Kоротky slovnyk aktualnykh pedahohichnykh terminiv (2003). [A short dictionary of relevant pedagogical terms] / upor. N.M. Flehontova. Kyiv: KNUTD [in Ukrainian].
6. Sysoieva S.O. (2013). Metodolohiia naukovo-pedahohichnykh doslidzhen: Pidruchnyk. [Methodology of scientific and pedagogical research]. Rivne: Volynski oberehys [in Ukrainian].

Mulyk K. O. Systematic approach to integrated teaching professionally-oriented english language to future social workers in the process of professional training

The article examines the problem of integrated teaching professionally-oriented English to future social workers in the process of professional training. The urgency of this issue is that modern English is not only an educational discipline, but also a necessary tool for dialogue of cultures, integration of Ukraine into the world of economic system, the implementation of joint scientific and technical projects with other countries. There is a growing need for specialists who speak English and are able to

work with literature in a foreign language. This contributes to significant changes in the practice of teaching professionally oriented English to future social workers, where the dominant approach is a systematic approach, in which students learn foreign language professional communication from the first lesson.

The study analyzes psychological, pedagogical and methodological publications, considers the views of scientists on a systematic approach to teaching a foreign language. The interpretation of the phenomenon "system", "pedagogical system", "systematic approach" according to dictionary sources is given. The main methodological principles of the systematic approach are revealed: a) the principle of integrity; b) the principle of dominance of the whole, which means that the whole determines the functions of both individual components and the system as a whole; c) the principle of hierarchy; d) the principle of polysystemicity, according to which each complex object can be considered as a set of systems. The purpose of the research is determined. The peculiarity of the systematic approach is determined, which consists of the fact that it is focused on revealing the integrity of the object and the mechanisms that provide it, on identifying different types of connections of a complex object and bringing them into a single theoretical picture. The main principles of the systematic approach within the framework of the problem are clarified: integrity – consideration of the object as a single system; structure – the interdependence of connections and relationships between the individual elements of this object; hierarchy – the ability to select within the system of other, more elementary systems. Conclusions are made and the prospect of further research of the problem is outlined.

Key words: integrated teaching, professionally-oriented English, social worker, professional training.

УДК 37.015.31 (045)

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.82.25>

Нефедченко О. І., Нефедченко В. Ф., Гладченко О. Р.

ЕВРИСТИЧНА ОСВІТА – ІННОВАЦІЙНИЙ ФЕНОМЕН СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Авторами статті на основі власного дослідницького та викладацького досвіду з'ясовано основні концептуальні й технологічні характеристики евристичної освіти – інноваційного феномена сучасного закладу вищої освіти. Дослідження зарубіжних і вітчизняних науковців, досвід педагогів-новаторів дають підстави дійти думки, що сучасна евристична освіта стала наслідком і породженням потужної діалектичної взаємодії кількох гуманітарних чинників, зокрема: а) давніх ідей Сократа і його послідовників про самостійне здобуття нових знань у надрах активного внутрішнього та зовнішнього діалогу пошукачів істини; б) методології і теорії творчості як найбільш продуктивного виду людської енергії і діяльності, зокрема освітньої; в) новітніх концепцій творчої самореалізації особистості як єдиного надійного джерела її виживання, продуктивного розвитку та набуття соціальної вагомості. Виявлено, що творчість – основна ознака пізнавальної діяльності освітніх суб'єктів. З'ясовано три основні рушійні сили пізнавально-творчої активності: стабільні мотиви до творчого пошуку знань, евристичні здібності, володіння формувальними й діагностичними методами евристичної діяльності. Розкрито особливості мети, змісту й видів навчальної евристичної діяльності, яка суттєво підвищує ефективність освітнього процесу, що перетворюється в діалектичну єдність пошукової, перетворювальної (реконструктивної), конструктивної і креативної діяльності освітніх суб'єктів. Розкрито необхідність їх мотивованої пізнавально-творчої самостійності, розвинутих умінь діалогічної взаємодії, освоєння певних евристичних навчальних технологій із метою створення значимих для студентів освітніх продуктів. Тому евристична освітня система має сенс стати провідною, успішною, привабливою, ефективною для викладачів і студентів, для демократичної держави та її громадян.

Ключові слова: заклад вищої освіти, творча самореалізація, евристична освіта, види евристичної діяльності, евристичні технології, пізнавально-творча самостійність, освітні продукти

Сучасний світ із його постійними та непередбачуваними змінами вимагає від кожної людини неперервного саморозвитку, самовдосконалення, самореалізації. Невипадково концепція творчої самореалізації підрастаючого покоління (К. Роджерс, А. Маслоу, В. Сухомлинський, А. Хуторської та інші) стала однією з провідних гуманістичних парадигм кінця ХХ – початку ХХІ століття, основою мети сучасної національної освіти України (Національна доктрина розвитку освіти, 2002 р.). Остання вимагає від майбутнього фахівця постійного розвитку, самозростання, самореалізації власного розумового, морального, творчого потенціалу. Тому завдання закладу вищої освіти, викладачів не просто надати студентам потрібну інформацію, але й навчити їх здобувати її самостійно, аналізувати, синтезувати, адаптувати її під відповідні умови. У Законах України «Про вищу освіту» (2014 р.), «Про освіту» (2016 р.), у Концепції «Нова українська школа» (2016 р.) наголошується на кардинальній модернізації існуючої традиційної, авторитарної і репродуктивної за своєю суттю освіти. Нині вже помітна нестримність процесу переходу від *традиційної* моделі професійної підготовки фахівців (із пануванням повідомлення знань у готовому вигляді, запам'ятовування і відтворення фактів, правил та алгоритмів) до *інноваційної* моделі освіти, де відбувається дослідницька співпраця педагога і студентів, продуктивна самостійна навчальна діяльність, спрямована на відкриття і створення нових особисто значимих для студента знань, конструювання ним власного професійного освітнього продукту. Саме на таких позиціях пізнавально-творчої і професійної самореалізації базується інноваційна за спрямованістю